

land blev tvunget til store Erstatninger, som nødvendigvis maatte føre til, at dette Land forsøgte sig som Erobrer af alle Markeder i Verden, førtes vi ind i saa ekstraordinære Forhold, at ekstraordinære Midler fra et lille Lands Side i Selvopholdelseskampen var fuldt forsvarlige.

Jeg tænker aldeles ikke paa Toldbeskyttelse. Mit Parti ønsker ikke at føje den forstokkede konservative Retning, som intet har lært og kun kræver Told for derigennem at lette Overklassen i dens direkte Skatteydelse. Jeg siger: Vi ønsker ikke en Politik i den Retning: Toldpaalæg under de nuværende Forhold vilde for øvrigt være fuldkommen virkningsløse. Vi skulde i hvert Fald op paa saa vanvittige Højder, at formodentlig ingen tænker paa noget saadant. Men det, der burde være praktiseret, var, hvad jeg antydede: Importregulering svarende til Valutatilstanden under behørig Statskontrol, Statshjælp til Eksport under behørig Kontrol, Genoptagelse af Produktionen om fornødent ved Statsinitiativ og offentlig Støtte eller offentlig Drift. Den vanskelige Situation med Hensyn til Afsætning kommer ikke af, at Befolkningen har Overflod paa Varer. Tværtimod, der er adskillige Mennesker, der gerne vilde have baade Skotøj og Klæder og mange andre Ting. Men Købeevnen er ødelagt ved den Lammelse af Erhvervene, der har fundet Sted.

Man behøver aldeles ikke at være i Tvivl — hvad jeg dog ser, at nogle har været — om, hvorledes Socialdemokratiets Stilling er til disse Problemer. Vi ønsker selvfølgelig Frihandel; men vi har altid erkendt, at man maa tage Hensyn til de bestaaende Forhold og ikke mindst til ekstraordinære Forhold som dem, vi nu har. Man bør ikke af Kærlighed til Teorier forøge Forvirringen i det kapitalistiske Samfund; der er saamænd Forvirring nok i Forvejen. Men i øvrigt faar vi formodentlig om nogen Tid ogsaa Lejlighed til at beskæftige os med Toldspørgsmaalet. Jeg imødeser jo med Spænding, hvorledes det skal løbe af med Regeringskoalitionen under Toldforhandlingen, om denne Koalition ogsaa kan holde, naar der er Tale om udprægede landbrugsministerielle Teorier og paa den anden Side de kendte konservative Teorier. Naa, men vi er her jo i alle Tilfælde, og de Herrer kan i høj Grad stole paa os med Hensyn til god og fornuftig Medvirkning til et godt Resultat paa det Omraade.

Jeg afviser altsaa, for at der ingen Tvivl skal være om vort Partis Standpunkt,

al Tale om Forøgelse af Told. Vi ønsker midlertidige Beskyttelsesforanstaltninger, som de særlige Forhold har gjort rimelige, alt under Hensyn til Udviklingen i de enkelte Erhverv og ikke efter en bestemt Formel eller en bestemt Skala eller bestemte Teorier, men saaledes som de praktiske Forhold i hvert enkelt Tilfælde nødvendiggør det. Vi mener, at Erhvervenes Indehavere selv burde bringe deres Ofre. Dette kunde være gennemført, ikke ved voldsom Tale, men hvis Regeringen i rette Tid havde taget Ledelsen og for Industriens Vedkommende sagt, hvorledes Forholdene skulde ordnes; vi befandt os i en Krisetilstand, hvor Uvirksomhed fra Regeringens Side og Uvirksomhed fra Industriens Side maatte føre os ud i det Kaos, som vi nu kender.

Naturligvis gives der forskellige teoretiske Forklaringer paa Krisen og Midlerne derimod, men det er — synes mig — temmelig ørkesløst at inlade sig paa Imødegaaelse af den ene eller den anden Teori. Saadan som Situationen er, hævder jeg, med al Respekt for Teorier, at her er det ikke Teorierne, der er det afgørende. Det, det kommer an paa i en Situation som denne, som vi har oplevet og fremdeles er inde i, er, at man har det praktiske Blik paa Tingene og yder hurtig Hjælp for at redde Livet for de flest mulige. Jeg beklager, som jeg allerede har sagt, at Industriens Materialer skjult for os, medens Venstres Presse allerede har kunnet proklamere, at der ingen Import var og ingen dumping. Jeg kender ikke Materialet, men jeg kender en Del til Livet. Jeg tør ikke benægte, at dette Materiale er saa betydningsløst, som Venstrepressen siger; men i saa Fald er det, fordi man ikke har faaet fat paa, hvad der virkelig foreligger, og ikke har faaet det rigtigt udarbejdet — ellers er det umuligt, at det skulde være saa betydningsløst, som Venstre siger.

Jeg ved, at Importen af Skotøj er 50 pCt. højere i Øjeblikket, end den var før Krigen; den maanedlige Produktion før Krigen var 200 000 Par, medens den nu er 80 000 Par. Jeg ved, at Metalindustrien har en meget betydelig Arbejdsløshed, og at det ene store Arbejde efter det andet gaar bort fra danske Værksteder og ud til Udlandet paa Grund af Valutaen. Selveden danske Stat gaar i Spidsen og foretager sine Indkøb derude til den lave Valuta. Jeg kender Tobaksindustrien, for at tage et konkret Eksempel, særdeles godt endda, denne Industri, hvor 10 000 Mennesker i Øjeblikket stirrer Undergangen i Møde.